

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ (Δ.Σ.)

Α΄1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός και αρμοδιότητα του Διοικητή Συμβάντος (Δ.Σ.) είναι η διαχείριση του συμβάντος Χ.Β.Ρ.Π. & Τεχνολογικών Ατυχημάτων, η τακτική επέμβασης και η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ομάδων και υποομάδων και η επικοινωνία του με τα Επιχειρησιακά Κέντρα (Υ.Ο.Δ., 199 Σ.Ε.Κ.Υ.Π.Σ., Σ.Π.Ε.Κ., Κέντρο Επιχειρήσεων Γ.Γ.Π.Π. κλπ) για την αμφίδρομη λήψη πληροφοριών και οδηγιών. Είναι αρμόδιος για τη Τακτική και Στρατηγική της όλης επιχείρησης και ευθύνεται για την υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού όλων των υποομάδων που εργάζονται στη σκηνή καθώς και για τη Διοικητική Μέριμνα αυτού.

Α΄2. ΣΥΝΘΕΣΗ

- ✓ Αποτελείται από ένα Αξ/κό της Ε.Μ.Α.Κ. ο οποίος είναι επικεφαλής όλων των Πυροσβεστικών Δυνάμεων του Συμβάντος (λ.χ. Αξιωματικός Υπηρεσίας, Διοικητής της Ε.Μ.Α.Κ. ή νόμιμος αναπληρωτής του)
- ✓ Έναν κατώτερο Αξ/κό ή Υπαξιωματικό της Ε.Μ.Α.Κ. ως βοηθό, χειριστή επικοινωνιών και απεικονιστή Χ.Β.Ρ.Π. στην περίπτωση που το συμβάν έχει χαρακτηριστεί ως τοπικό συμβάν μεγάλης έντασης και έκτασης είτε συμβάν μέγιστης κινητοποίησης.
- ✓ Ο Διοικητής Συμβάντος εκπροσωπεί το Π.Σ. στο Σ.Δ.Σ. και συνεργάζεται αρμονικά εντός της ψυχρής ζώνης για τη διαχείριση του εξελισσόμενου Συμβάντος με τους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων Φορέων.

Η στρατηγική και τακτική μπορεί να αναπτυχθεί με τη βοήθεια και άλλων προσώπων, αλλά η τελική απόφαση και ευθύνη ανήκει στο Δ.Σ.

Α΄3. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

Ο Δ.Σ. ενεργοποιείται από το 199 Σ.Ε.Κ.Υ.Π.Σ.

Α΄4. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ - ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

Ο Δ.Σ. εξοπλίζεται με φορητούς ασυρμάτους, συστήματα ενδοεπικοινωνίας-ενδοσυννενοήσης, φακό, διόπτρες, τηλεβόα, πυξίδα, φορητό μετεωρολογικό σταθμό και ανακλαστικά γιλέκα.

Η μετακίνησή του στο σημείο του συμβάντος, γίνεται με κατάλληλο όχημα, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κινητό επιχειρησιακό κέντρο. Γενικότερα η μετάβαση των υποομάδων στο συμβάν γίνεται εποχούμενα με τάξη και με φάλαγγα ώστε να μην αποσπασθεί κανένα όχημα. Επικεφαλής της φάλαγγας είναι το επιβατικό όχημα του Δ.Σ. και ακολουθούν τα οχήματα μεταφοράς προσωπικού. Τα βαρέα οχήματα πχ υδροφόρα Γ΄ & Δ΄ τύπου (5-12 tn), ειδικά οχήματα (πχ πλήρωσης φιαλών αναπνευστικών συσκευών) κλπ ακολουθούν στο τέλος της φάλαγγας έτσι ώστε να μην καθυστερήσουν την προετοιμασία του προσωπικού με τους αναγκαίους ελιγμούς στο πεδίο. Την ευθύνη για τον καθορισμό των θέσεων στάθμευσης των οχημάτων στο πεδίο έχει ο Δ.Σ. Όμοια καθορίζεται το σημείο εγκατάστασης του Σ.Δ.Σ. Η στάθμευση γίνεται σε κάθε περίπτωση στην ψυχρή ζώνη. Για τον προσδιορισμό των θέσεων στάθμευσης λαμβάνονται υπόψη: η μορφολογία του εδάφους, η δυνατότητα άμεσης απομάκρυνσης σε περίπτωση επέκτασης των ζωνών, η ευχερής και ασφαλή λειτουργία, η μη παρεμπόδιση οχημάτων έτερων υπηρεσιών κλπ.

Δύναται ο Δ.Σ. να διατάξει σιγή σειρήνων των οχημάτων των ομάδων όταν πλησιάζουν στο συμβάν για την αποφυγή δημιουργίας πανικού στους διασωθέντες και τραυματίες.

Α΄5. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Το Σ.Δ.Σ. κατά τη διάρκεια του συμβάντος, συγκροτείται και λειτουργεί σε επιλεγμένο σημείο κατά περίπτωση εντός της ψυχρής ζώνης με κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό.

Με ευθύνη του Δ.Σ. γίνεται εκτίμηση του συμβάντος, οριοθετούνται οι ζώνες (καυτή-θερμή-ψυχρή) ανάλογα με τις πληροφορίες που έχει και σε συνεργασία με τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ, με κύριο σκοπό πάντα την ασφάλεια του προσωπικού που επιχειρεί.

Εφόσον δοθεί το συμβάν, ο Δ.Σ. οφείλει αμέσως να ενεργοποιήσει τις υποομάδες και συγχρόνως επικοινωνεί με τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ, ώστε να λάβει κάθε σχετική πληροφορία για το συμβάν που εξελίσσεται ώστε να μπορεί να γνωρίζει:

α) το σημείο της εγκατάστασης του Σ.Δ.Σ.

β) χώρους στάθμευσης των οχημάτων του Π.Σ. και της υποομάδας υποστήριξης.

γ) απομόνωση και εκκένωση της ευρύτερης περιοχής

δ) άμεση αναγνώριση του εξελισσόμενου κινδύνου

ε) πληροφορίες για τις επικρατούσες στην περιοχή μετεωρολογικές συνθήκες και κυρίως ένταση και φορά πνέοντος ανέμου

στ) Καθορισμό ζωνών (καυτή-θερμή-ψυχρή), επανακαθορισμό αυτών ύστερα από συνεργασία με τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ, μετά την ανίχνευση από την υποομάδα Ανίχνευσης-Δειγματοληψίας ή σε περίπτωση αλλαγής επικρατουσών μετεωρολογικών συνθηκών και περιοχών εισόδου-εξόδου των ομάδων.

Ο Δ.Σ. έχει 4πλό ρόλο στο σημείο του συμβάντος που συμβολίζεται με το αρκτικόλεξο E.X.E.A. και συγκεκριμένα:

α) Εκτίμηση (αρχική και συνεχιζόμενη) του κινδύνου (αναγνώριση, προσδιορισμός, έλεγχος)

β) Χάραξη ζωνών (καυτή, θερμή και ψυχρή), σημεία εισόδου-εξόδου αυτών, ορισμός οδύσεων καθαρής και βρώμικης περιοχής της θερμής ζώνης και ορισμός καταφυγίου. Επίσης χάραξη στρατηγικής και επιχειρησιακής απόκρισης σε τακτικό επίπεδο.

γ) Εκδήλωση επιχειρήσεων με ασφάλεια και για σύντομο χρονικό διάστημα αφού προηγουμένως έχουν καθοριστεί οι στόχοι και οι επιδιώξεις αυτών.

δ) Αποπεράτωση του έργου με την λήξη των επιχειρήσεων.

Για να καθοριστούν οι ζώνες (ενέργεια-απόφαση καθοριστικού χαρακτήρα για την πλήρη ασφάλεια και υγιεινή του προσωπικού) θα πρέπει ο Δ.Σ. να λάβει τις κατάλληλες πληροφορίες για να τις εκτιμήσει, δηλαδή:

α) Είδος μολυσματικής ουσίας

β) Την ποσότητα που έχει διαρρεύσει

γ) Αν είναι δυνατόν από τις πληροφορίες να γνωρίζει τις επιδράσεις του παράγοντα

δ) Μετεωρολογικές συνθήκες: άνεμος (ένταση, διεύθυνση και φορά)

ε) Μορφολογία περιοχής

Ένας ενδεικτικός-εμπειρικός κανόνας δίνει εύρος θερμής ζώνης το διπλάσιο της καυτής.

Δεν επεμβαίνει καμία υποομάδα αν δεν δώσει εντολή ο Δ.Σ. και αν δεν έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση της υποομάδας απολύμανσης.

Δίνεται επαρκής χρόνος στο προσωπικό ώστε η προσαρμογή των στολών να είναι η καλύτερη δυνατή για να μην υπάρχει είσοδος τοξικού, μολυσματικού ή ραδιενεργού παράγοντα από την αναπνευστική οδό ή από το δέρμα.

Ο Δ.Σ. διατυπώνει αιτήματα προς τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ, για τη διάθεση εξειδικευμένων ανθρώπινων πόρων, εξοπλισμού, μέσων και γενικότερα πληροφορίες επιστημονικού χαρακτήρα. Όταν πρόκειται για χημικό παράγοντα ζητείται υπεύθυνος

του Γ.Χ.Κ. ή της Χημικής Υπηρεσίας της Ν/Α, για παραλαβή των δειγμάτων της υποομάδας Ανίχνευσης-Δειγματοληψίας και την εργαστηριακή τους ανάλυση. Όταν πρόκειται για βιολογικό παράγοντα τότε ζητείται υπεύθυνος του Κ.Ε.Ε.Λ.Π.ΝΟ.Π.ΝΟ. ή υπαλλήλου της Ν/Α για την παραλαβή των δειγμάτων. Τέλος όταν πρόκειται για ραδιολογικό παράγοντα υποχρεωτικά ζητείται υπεύθυνος της Ε.Ε.Α.Ε. Η μεταφορά των δειγμάτων γίνεται με τη συνδρομή της ΕΛ.ΑΣ. ή του Λ.Σ. κατά περίπτωση.

Ο Δ.Σ. οφείλει κάθε πληροφορία που δέχεται από τις υποομάδες να τις διαβιβάζει στα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ. Επίσης ζητά να ευρίσκονται σε ετοιμότητα ανάλογες νοσηλευτικές μονάδες.

Εφόσον γίνει ανίχνευση του παράγοντα από την υποομάδα Ανίχνευσης-Δειγματοληψίας, ο Δ.Σ. ενημερώνει τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ και ζητά την ενδεικνυόμενη απολύμανση (ξηρή ή υγρή).

Σε περίπτωση που οι υποομάδες Υποστήριξης (Υ.Υ.), Απολύμανσης (Υ.Α.), Ανίχνευσης-Δειγματοληψίας (Υ.Α.Δ.) και Επέμβασης-Διάσωσης (Υ.Ε.Δ.), αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο έργο τους από π.χ. περιπατητικούς, κίτρινους ασθενείς, δημοσιογράφους στην ψυχρή ζώνη που ενοχλούν το Σ.Δ.Σ., ζητείται από την ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ. αποστολή ή ενίσχυση δυνάμεων.

Α'6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ο Δ.Σ. είναι σε συνεχή εγρήγορση και έχει ασύρματη επικοινωνία με τις υποομάδες που επεμβαίνουν στο συμβάν και ζητά κατά σειρά τα παρακάτω:

Υ.Α.Δ.

- α) Κάθε σχετική πληροφορία με το είδος του παράγοντα ή τους παράγοντες ανίχνευσης και τη φυσική του κατάσταση (στερεό, υγρό ή αέριο)
- β) Την ποσότητα του παράγοντα που ανιχνεύτηκε, το σημείο που βρίσκεται η μεγαλύτερη συγκέντρωση και η πιθανή προέλευσή του (πχ έκρηξη «βρώμικης» βόμβας)
- γ) Κάθε πληροφορία σχετικά με το χώρο που ανιχνεύει (υλικά, διαρρύθμιση κλπ)
- δ) Μια πρόχειρη διαλογή τραυματιών (scoping triage) σε περίπτωση πολλαπλών θυμάτων και εάν είναι δυνατόν τον αριθμό των ανθρώπων που βρίσκονται στο καυτό σημείο-καυτή ζώνη
- ε) Τα συμπτώματα των τραυματιών (ψυχοκινητικά, σωματικά, δερματικά, αισθητικά κλπ).
- στ) Τον τύπο των ανιχνευτών που χρησιμοποιήθηκαν για την ταυτοποίηση του παράγοντα ή των παραγόντων.
- ζ) Επίσης δίνονται οδηγίες για εξονυχιστική ανίχνευση όλων των χώρων και επισημαίνεται ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη λήψη αντιπροσωπευτικού δείγματος του παράγοντα.

Υ.Ε.Δ.

- α) Αποτελέσματα κατάσβεσης πυρκαγιάς εάν υπάρχει.
 - β) Κανονική διαλογή των τραυματιών (triage) σε περίπτωση πολλαπλών θυμάτων.
 - γ) Ακριβή αριθμό θυμάτων και κατάσταση αυτών.
 - δ) Ενέργειες περιορισμού διαρροής επικίνδυνων ουσιών.
- Ο Δ.Σ. λαμβάνοντας τα παραπάνω στοιχεία τα διαβιβάζει στον επικεφαλής της Υ.Α. και του ζητά να ευρίσκεται η υποομάδα σε πλήρη ετοιμότητα και τον ενημερώνει για τον τύπο της απολύμανσης που θα γίνει ανάλογα με τον παράγοντα που ανιχνεύτηκε.

Υ.Α.

- α) Αριθμό περιπατητικών που καταγράφηκαν, απολυμάνθηκαν και επανελέγχθηκαν στη γραμμή της μαζικής απολύμανσης.
β) Αριθμό προσωπικού που απολυμάνθηκε, επανελέγχτηκε και καταγράφηκε στη γραμμή απολύμανσης πρώτων ανταποκριτών ανά φορέα.

Δίνονται οδηγίες από το Δ.Σ. στον επικεφαλής της Υ.Α. για προσεχτική καταγραφή, απολύμανση, συσκευασία και φύλαξη των προσωπικών ειδών θυμάτων και προσωπικού (χρημάτων, τιμαλφή, οπλισμού κλπ).

Γενικός και απαράβατος κανόνας: Κανένας άνθρωπος και κανένα υλικό δεν εξέρχεται της θερμής ζώνης εάν προηγούμενα δεν έχει γίνει πλήρη και σχολαστική απολύμανση του παράγοντα και επανέλεγχος ώστε εάν απαιτηθεί να επαναληφθεί.

Υ.Υ.

Από το Δ.Σ. δίνεται εντολή στον επικεφαλής της υποομάδας για πλήρη ετοιμότητά της και επισημαίνεται ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις νερού για τυχόν κατάσβεση πυρκαγιών και απολύμανση έκτακτης ανάγκης.

Α΄7 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

Μετά το πέρας του συμβάντος ο Δ.Σ. δίνει εντολή στην Υ.Α. για πλήρη απολύμανση των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν (ανιχνευτές, φορεία, αναπνευστικές συσκευές, αντλίες, σωλήνες, αυλοί, σκηνές μαζικής απολύμανσης, λεκάνες κλπ), και τη μέτρησή τους με τον ανάλογο ανιχνευτή σύμφωνα με τον παράγοντα που ανιχνεύτηκε ώστε να διαπιστωθεί εάν απαιτείται εκ νέου απολύμανση. Στη συνέχεια ο εξοπλισμός και τα υλικά του Π.Σ. που χρησιμοποιούνται σε ΧΒΡΠ συμβάν μεταφέρονται σφραγισμένα σε ξεχωριστό όχημα και απολυμαίνονται εκ νέου εάν απαιτείται. Τα αναλώσιμα (φίλτρα, γάντια κλπ) καθώς και ο εξοπλισμός που δεν μπορεί να απολυμανθεί καταστρέφονται.

Όλο το προσωπικό του Π.Σ. που θα επέμβει στην καυτή και θερμή ζώνη, μετά την απολύμανσή τους και τη λήξη του περιστατικού θα πρέπει να οδηγηθεί υποχρεωτικά σε νοσηλευτικό σχηματισμό για υγειονομική εξέταση με μέριμνα του Δ.Σ. ο οποίος ενημερώνει τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ σχετικά.

Όταν άπαντες οι επικεφαλείς των υποομάδων αναφέρουν στο Δ.Σ. λήξη όλων των προβλεπόμενων ενεργειών τους, αυτός ενημερώνει τα Επιχειρησιακά Κέντρα-ΥΟΔ, παραδίδει τον χώρο στην ΕΛ.ΑΣ. ή στις αρμόδιες Υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού για την ασφάλεια του χώρου και τη διαχείριση των υλικών και μέσων που υπάρχουν μέσα σε αυτόν και αποχωρεί με τις υποομάδες του από το συμβάν.

